

Sygn. akt VIII Gz 131/17

POSTANOWIENIE

Dnia 6 września 2017 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VIII Wydział Gospodarczy

w następującym składzie:

Przewodniczący SSO Elżbieta Kala

Sędziowie: SO Wojciech Wołoszyk

SR del. Sylwia Roszak (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 6 września 2017 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa E. P.

przeciwko L. G., M. G.

o ustalenie istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa

na skutek zażalenia pozwanych na postanowienie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 5 kwietnia 2017 r., sygn. akt VIII GC 343/16

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie pozostawiając Sądowi Rejonowemu w Bydgoszczy rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego w orzeczeniu kończącym postępowanie.

Elżbieta Kala Wojciech Wołoszyk Sylwia Roszak

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 5 kwietnia 2017 roku Sąd Rejonowy w Bydgoszczy zawiesił postępowanie.

W uzasadnieniu Sąd Rejonowy wskazał, iż w niniejszej sprawie powódka wniosła o ustalenie, że na podstawie umowy przelewu wierzytelności z dnia 12 lutego 2007r. zawartej pomiędzy nią a (...) w C. nabyła wierzytelność wobec pozwanych L. G. i M. G. wynikającej z nakazu zapłaty Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 3 stycznia 2001r. w sprawie o sygn. VIII Ng 378/00 oraz postanowienia Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 29 maja 2003r. w sprawie o sygn. VIII GCo 22/03.

Ponadto Sąd Rejonowy ustalił, iż powódka w dniu 4 lipca 2016r. złożyła do Sądu Okręgowego w Bydgoszczy wniosek o nadanie klauzuli wykonalności z zaznaczeniem przejścia uprawnień na powódkę dotyczącego tego samego tytułu wykonawczego tj. nakazu zapłaty Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 3 stycznia 2001r. w sprawie o sygn. VIII Ng 378/00 oraz postanowienia Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 29 maja 2003r. w sprawie o sygn. VIII GCo 22/03.

Mając na uwadze powyższe Sąd Rejonowy na podstawie art. 177 § 1pkt 1 k.p.c. zawiesił postępowanie, wskazując, iż rozstrzygnięcie sprawy zawisłej w Sądzie Okręgowym niewątpliwie będzie miało wpływ na obecne postępowanie, gdyż w przypadku nadania powyższemu tytułowi wykonawczemu klauzuli wykonalności na rzecz powódki niniejsze postępowanie będzie bezprzedmiotowe.

Na powyższe orzeczenie zażalenie wnieśli pozwani zaskarżając je w całości. Zarzucili:

- naruszenie art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. poprzez błędne przyjęcie, iż rozstrzygnięcie niniejszej sprawy zależy od sprawy zawisłej przed Sądem Okręgowym w Bydgoszczy, gdy rozstrzygnięcie sprawy z wniosku E. P. o nadanie klauzuli wykonalności w związku z przejściem uprawnień, nie ma żadnego znaczenia dla niniejszej sprawy, gdyż nie występuje zależność pomiędzy tymi sprawami, a okoliczności i dowody powołane przez pozwanych jednoznacznie wskazują, iż powództwo jest bezzasadne, niezależne od wyniku postępowania wywołanego przez powódkę w sprawie przed Sądem Okręgowym;
- naruszenie art. 6 k.p.c. w zw. z art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. poprzez zawieszenie postępowania wyłącznie w celu odwleczenia w czasie merytorycznego rozstrzygnięcia w sprawie.

Wobec powyższego pozwani wnieśli o:

- uchylenie zaskarżonego postanowienie w całości, ewentualnie uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania;
- zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu zażalenia pozwani wskazali, iż orzeczenie w sprawie, która toczy się przed Sądem Okręgowym w Bydgoszczy nie będzie prejudykatem dla niniejszego postępowania, a zatem nie ma podstaw do zawieszenia postępowania. Obie sprawy mogą zostać rozpoznane niezależnie jedna od drugiej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie jest uzasadnione.

W pierwszej kolejności należało zaznaczyć, iż sprawa, która się toczy przed Sądem Okręgowym w Bydgoszczy o nadanie klauzuli wykonalności prawomocnemu nakazowi zapłaty tego Sądu z dnia 3 stycznia 2001 roku wydanego pod sygn. akt VIII Ng 378/00 w związku z przejściem uprawnień na E. P. nosi sygnatur akt VIII GCo 50/16.

Sąd Okręgowy podziela jako uzasadniony zarzut skarżących naruszenia zaskarżonym postanowieniem przepisu art. 177 § 1 punkt 1 k.p.c.

Wskazana w przepisie art. 177 § 1 punkt 1 k.p.c. podstawa do zawieszenia postępowania zachodzi, gdy rozstrzygnięcie sprawy zależy od wyniku innego toczącego się postępowania cywilnego. Zależność ta musi być tego rodzaju, że orzeczenie, które ma zapaść w innym postępowaniu cywilnym, będzie prejudykatem, czyli podstawą rozstrzygnięcia sprawy, w której ma być zawieszona postępowanie (uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2005 r., V CK 407/05).

Innymi słowy zależność prejudykalna postępowania cywilnego od wyniku innego postępowania (cywilnego, administracyjnego, karnego lub dyscyplinarnego) występuje wtedy, gdy kwestia będąca lub mająca być przedmiotem innego postępowania (prejudykalnego) stanowi element podstawy faktycznej rozstrzygnięcia sprawy w postępowaniu cywilnym. Charakter relacji zachodzącej pomiędzy zagadnieniem prejudykalnym oraz przedmiotem postępowania cywilnego jest taki, że bez uprzedniego rozstrzygnięcia kwestii prejudykalnej niemożliwe jest rozstrzygnięcie sprawy w toczącym się postępowaniu.

Sąd Okręgowy w składzie rozpoznającym zażalenie podziela pogląd zgodnie z którym przyczyny zawieszenia postępowania cywilnego z powodu prejudykalności rozważać należy w kontekście podstawy faktycznej rozstrzygnięcia sądowego. Takie ujęcie prejudykalnego charakteru rozstrzygnięcia zdaje się dominować w piśmiennictwie. Zatem rozstrzygnięcia prejudykalne traktować należy jako elementy podstawy faktycznej rozstrzygnięcia (fakty lub dowody

faktów - Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom I art. 1 – 366 autor Andrzej Jakubecki komentarz do art. 177 k.p.c. LEX 2011).

Analizując treść uzasadnienia zaskarżonego postanowienia należy podkreślić, iż Sąd Rejonowy wskazał w nim jedynie, że nadanie tytułowi egzekucyjnemu w postaci nakazu zapłaty z dnia 3 stycznia 2001 roku klauzuli wykonalności na rzecz powódki spowoduje, że niniejsze postępowanie będzie bezprzedmiotowe.

Z tą oceną nie można się zgodzić. Sąd Rejonowy nie wskazał czy w sytuacji, gdy Sąd Okręgowy oddali wniosek E. P. o nadanie klauzuli wykonalności opisanemu powyżej tytułowi na jej rzecz, to takie rozstrzygnięcie będzie miało znacznie dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy.

Zauważyć przede wszystkim należy, iż niniejsza sprawa dotyczy „ustalenia nabycia wierzytelności” przez powódkę na podstawie umowy przelewu wierzytelności i podstawą roszczenia jest art. 189 k.p.c., natomiast sprawa, która toczy się przed Sądem Okręgowym dotyczy nadania klauzuli wykonalności na skutek przejścia uprawnień na rzecz wnioskodawczyni E. P. na podstawie tej samej umowy przelewu wierzytelności, gdzie podstawą prawną rozstrzygnięcia jest art. 788 k.p.c. Przede wszystkim dla skutecznego wniesienia powództwa z art. 189 k.p.c. strona powodowa musi wykazać swój interes prawny. Nie jest przy tym on uzależniony od tego czy inna sprawa, w tym przypadku o nadanie klauzuli wykonalności na rzecz następcy prawnego, zostanie rozstrzygnięta pozytywnie czy negatywnie na rzecz wnioskodawcy. Sąd Rejonowy musi samodzielnie ustalić, czy w związku z toczącym się postępowaniem o nadanie klauzuli wykonalności na rzecz następcy prawnego, gdzie podstawą faktyczną jest ta sama umowa przelewu wierzytelności, powódka posiada w przedmiotowej sprawie interes prawny w ustaleniu, iż nabyła wierzytelność w stosunku do pozwanych. Interes prawny zachodzi bowiem, jeżeli sam skutek, jaki wywoła uprawomocnienie się wyroku ustalającego, zapewni powodowi ochronę jego prawnie chronionych interesów, czyli definitywnie zakończy spór istniejący lub prewencyjnie zapobiegnie powstaniu takiego sporu w przyszłości. To Sąd Rejonowy w niniejszym postępowaniu musi ustalić, niezależnie od wyniku postępowania o nadanie klauzuli wykonalności, czy rozstrzygnięcie przedmiotowej sprawy definitywnie zakończy spór istniejący lub prewencyjnie zapobiegnie powstaniu takiego sporu w przyszłości.

Zgodnie natomiast z art. 788 § 1 k.p.c., jeżeli uprawnienie lub obowiązek po powstaniu tytułu egzekucyjnego lub w toku sprawy przed wydaniem tytułu przeszły na inną osobę, sąd nada klauzulę wykonalności na rzecz lub przeciwko tej osobie, gdy przejście to będzie wykazane dokumentem urzędowym lub prywatnym z podpisem urzędowo poświadczonym.

Przepis ten umożliwia realizację tytułu egzekucyjnego, jeżeli wymienione w nim osoby nie są wierzycielami lub dłużnikami i na ich miejsce na skutek następstwa prawnego pod tytułem ogólnym lub pod tytułem szczególnym weszły inne podmioty, przy czym możliwość nadania klauzuli wykonalności na rzecz następcy prawnego jest uzależniona od spełnienia określonych warunków. Warunkiem koniecznym do uwzględnienia wniosku w tym przedmiocie jest wykazanie, iż w wyniku zaistnienia określonych zdarzeń o charakterze materialnoprawnym nastąpiły zmiany podmiotowe w zakresie praw i obowiązków jednej ze stron. Wykazanie tego faktu leży w gestii wnioskodawcy i następuje poprzez dołączenie do wniosku o nadanie klauzuli wykonalności dokumentu wykazującego przejście praw na następcę. Dokument taki powinien umożliwiać stwierdzenie, że przejście rzeczywiście nastąpiło, przy czym decyduje każdorazowo treść konkretnego, poddawanego ocenie dokumentu. Nadto, w dokumencie muszą być wykazane wszystkie te elementy, od których w świetle okoliczności wynikających z treści wniosku i dołączonych doń dokumentów prawo materialne uzależnia dojście następstwa prawnego do skutku.

Tym samym nie można uznać, iż rozstrzygnięcie sprawy, która toczy się przed Sądem Okręgowym w Bydgoszczy o nadanie klauzuli wykonalności z przejściem uprawnień na podstawie umowy przelewu z dnia 12 lutego 2017 roku pod sygn. akt VIII GCo 50/16 ma znaczenie dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, a w szczególności czy jedynie pozytywne rozstrzygnięcie przesądzi o interesie prawnym, skoro Sąd bada w postępowaniu klauzulowym, które toczy się na podstawie art. 788 k.p.c. czy faktycznie doszło do przelewu wierzytelności. Nie można zatem uznać, że bez uprzedniego rozstrzygnięcia sprawy o nadanie klauzuli wykonalności z przejściem uprawnień niemożliwe jest

rozstrzygnięcie sprawy w toczącym się postępowaniu. Nie istnieje bowiem w sprawie VIII GCo 50/16 zagadnienie prejudycjalne, które ma znaczenie dla przedmiotowej sprawy.

Konsekwencją powyższych rozważań jest ocena, że trafne okazały się zarzuty skarżących dotyczące naruszenia zaskarżonym postanowieniem art. 177 § 1 punkt 1 poprzez zawieszenie przez Sąd I instancji postępowania, w sytuacji gdy nie istniały do tego podstawy wskazane w tym przepisie.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy uchylił zaskarżone orzeczenie na podstawie art. 386 § 4 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc.

Orzeczenie o kosztach postępowania zażaleniowego znajduje uzasadnienie w treści art. 108 par 2 kpc.

Elżbieta Kala Wojciech Wołoszyk Sylwia Roszak